

Аналіз ринку дієтичних добавок, що впливають на органи дихання

А. С. Гоцуля^{1,C,D,E}, О. О. Миколашук^{2,A,B}, Т. С. Британова^{*1,C,B}, Є. Г. Книш^{1,E,F}

¹Запорізький державний медичний університет, Україна, ²ТОВ «МЕДХАУЗ СВІС ГМБХ», м. Дніпро, Україна

A – концепція та дизайн дослідження; B – збір даних; C – аналіз та інтерпретація даних; D – написання статті; E – редагування статті; F – остаточне затвердження статті

Мета роботи – аналіз асортименту дієтичних добавок сучасного фармацевтичного ринку України на основі лікарської рослинної сировини, що впливають на органи дихання.

Матеріали та методи. Матеріали дослідження: нормативно-законодавчі документи, джерела наукової літератури, інтернет-сайти аптек, прайс-листи щотижневика «Аптека», довідник «Компендіум-2019», сайти компаній. У роботі використали системно-аналітичний, математико-статистичний і порівняльний методи аналізу.

Результати. Проаналізували асортимент дієтичних добавок, які використовують для лікування захворювань органів дихання. Визначили співвідношення між ОТС-препаратами та дієтичними добавками на сучасному фармацевтичному ринку України, де частка дієтичних добавок цієї групи становить 42 %. Проаналізували фірмову та асортиментну структури серед країн-постачальників. Результати показали, що лідерами за кількістю фірм-виробників аналізованої групи товарів є Україна та Індія, їхня частка становить по 28,12 %. За асортиментом перше місце посідає Україна – 34,65 %. Дослідження цього сегмента ринку за лікарською формою показало гетерогенність товарів. Так, дієтичні добавки, що впливають на органи дихання, представлені 9 лікарськими формами, більшість із них – льодяники (50 %). Вивчення фірмової структури дало змогу виділити лідерів серед іноземних фармацевтичних компаній, до трійки лідерів увійшла компанія Swiss Energy Pharma GmbH. Отже, актуальним завданням є розроблення нових дієтичних добавок аналізованої дії та їхнє впровадження на сучасний фармацевтичний ринок України.

Висновки. Дієтичні добавки, що впливають на органи дихання, представлені чималою кількістю фармацевтичних компаній, країнами-лідерами є Україна та Індія, а за асортиментом – Україна. Серед лікарських форм в асортименті дієтичних добавок для лікування органів дихання більшість становлять льодяники (50 %). У фірмовій структурі національного ринку іноземні виробники лідирують: Ansa herbs & foods Pvt. Ltd – 17,8 %, Herbion Pakistan Pvt. Ltd. – 15,1 %, Swiss Energy Pharma GmbH – 12,3 %.

Анализ рынка диетических добавок, влияющих на функции органов дыхания

А. С. Гоцуля, А. А. Миколашук, Т. С. Британова, Е. Г. Книш

Цель работы – анализ ассортимента диетических добавок современного фармацевтического рынка Украины на основе лекарственного растительного сырья, влияющие на органы дыхания.

Материалы и методы. Материалы исследования: нормативно-законодательные документы, источники научной литературы, интернет-сайты аптек, прайс-листы еженедельника «Аптека», справочник «Компендиум-2019», сайты компаний. В работе использованы системно-аналитический, математико-статистический и сравнительный методы анализа.

Результат. Проведен анализ ассортимента диетических добавок, которые используют для лечения заболеваний органов дыхания. Определено соотношение между ОТС-препаратами и диетическими добавками на современном фармацевтическом рынке Украины, где доля диетических добавок данной группы составляет 42 %. Проанализированы фирменная и ассортиментная структуры среди стран-поставщиков. Результаты показали, что лидерами по количеству фирм-производителей указанной группы товаров являются Украина и Индия, их доля составляет по 28,12 %. По ассортименту первое место занимает Украина – 34,65 %. Исследование данного сегмента рынка по лекарственной форме указало на гетерогенность товаров. Так, диетические добавки, влияющие на органы дыхания, представлены 9 лекарственными формами, большинство – леденцы (50 %). Изучение фирменной структуры позволило выделить лидеров среди иностранных фармацевтических компаний, в тройку лидеров вошла компания Swiss Energy Pharma GmbH. Таким образом, актуальным заданием является разработка новых диетических добавок указанного действия и дальнейшее их внедрение в современный фармацевтический рынок Украины.

Выводы. Диетические добавки, влияющие на органы дыхания, представлены большим количеством фармацевтических компаний, странами-лидерами являются Украина и Индия, а по ассортименту – Украина. Среди лекарственных форм в ассортименте диетических добавок для лечения органов дыхания большинство составляют леденцы (50 %). В фирменной структуре национального

ВІДОМОСТІ ПРО СТАТТЮ

[http://
pharmedzsmuedu.ua/
article/view/184208](http://pharmedzsmuedu.ua/article/view/184208)

УДК: 339.13:[615.23:613.292].021
DOI: 10.14739/2409-2932.2019.3.184208

Актуальні питання фармацевтичної і медичної науки та практики. – 2019. – Т. 12, № 3(31). – С. 329–333

Ключові слова: дієтичні добавки, аналіз

*E-mail: gocylyats@gmail.com

Надійшла до редакції: 12.06.2019 // Після доопрацювання: 24.06.2019 // Прийнято до друку: 26.06.2019

рынка иностранные производители занимают лидирующие позиции: Ansa herbs & foods Pvt. Ltd – 17,8 %, Herbion Pakistan Pvt. Ltd. – 15,1 %, Swiss Energy Pharma GmbH – 12,3 %.

Ключевые слова: диетические добавки, анализ.

Актуальные вопросы фармацевтической и медицинской науки и практики. – 2019. – Т. 12, № 3(31). – С. 329–333

Market analysis of dietary supplements that affect the respiratory function

A. S. Hotsulia, O. O. Mikolasiuk, T. S. Brytanova, Ye. H. Knysch

The purpose of work is the analysis of the range of dietary supplements of the modern pharmaceutical market of Ukraine on the basis of medicinal plant raw materials that affect the respiratory system.

Materials and methods. The materials of the study included: regulatory documents, sources of scientific literature, online pharmacies sites, price lists of weekly publication the "Apteka" ("Pharmacy"), directory the "Compendium-2019". The system-analytical, mathematical-statistical and comparative methods of analysis have been used in the work, the site of the Swiss Energy Pharma GmbH.

Results. The analysis of the range of dietary supplements that affect the respiratory system has been made. The relationship between OTC drugs and dietary supplements in the modern pharmaceutical market of Ukraine has been studied. It has been found that the proportion of dietary supplements in the study group is 42 %. The corporate and the range structures have been analysed. The results have been showed that the vast majority of the goods in this group come from India and Ukraine (28.12 % for each). Ukraine ranks first in the range – 34.65 %. The study of the dosage form indicated the heterogeneity of the products of this group. Thus, dietary supplements that affect the respiratory system are available in the form of 9 dosage forms, the vast majority of which are lollipops, which is 50 %. The study of the corporate structure made it possible to distinguish the leader among foreign pharmaceutical companies, the company was in the top three Swiss Energy Pharma GmbH. Thus, the development of new dietary supplements of this action and further introduction to the modern pharmaceutical market of Ukraine is topical.

Conclusion. Dietary supplements affecting the respiratory system are represented by a large number of pharmaceutical companies, the leaders are Ukraine and India, and Ukraine by assortment. The vast majority belongs to lollipops (50 %) among the dosage forms in the range of dietary supplements of the ENT group. In the corporate structure of the national market, foreign manufacturers occupy leading positions, namely Ansa herbs & foods Pvt. Ltd (17.8 %), Herbion Pakistan Pvt. Ltd. (15.1 %) and Swiss Energy Pharma GmbH (12.3 %).

Key words: dietary supplements, analysis food.

Current issues in pharmacy and medicine: science and practice 2019; 12 (3), 329–333

Останнім часом увагу вчених, спеціалістів, нутриціологів і дієтологів, а також фірм-виробників привертають фармацевтичні аспекти розроблення та стандартизації препаратів біологічно активних речовин (БАР) рослинного, тваринного й мінерального походження, що отримані з натуральних продуктів, зокрема харчових, за допомогою високих технологій у концентрованому вигляді, у зручних для споживання та тривалого зберігання формах: капсулах, таблетках, драже, сухих і рідких екстрактах, чаях тощо. Незважаючи на те, що дієтичні добавки не є лікарськими засобами, їх активно використовують для профілактики та підтримки функціонального стану організму та врегулювання порушених функцій окремих органів і систем. Вони належать до категорії парафармацевтичної продукції, що підлягає безрецептурному відпуску з аптеки [1].

Нині обіг дієтичних добавок регулюється Законом України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів». Згідно зі статтею 1, дієтична добавка – харчовий продукт, що споживається в невеликих визначених кількостях додатково до звичайного харчового раціону, який є концентрованим джерелом поживних речовин, у тому числі білків, жирів, вуглеводів, вітамінів, мінеральних речовин (цей перелік не є вичерпним), і виготовлений у вигляді таблеток, капсул, драже, порошків, рідин або інших форм [2,3].

Згідно з відомостями фахової літератури, дієтичні добавки на фармацевтичному ринку України наявні

вже понад 20 років, а кількість фірм-виробників становить понад 200. Знаючи такий арсенал добавок, лікар може вводити їх у раціон дієтичного або раціонального харчування для оптимізації обмінних процесів і функцій організму людини з урахуванням стану її здоров'я. Тому розроблення та застосування дієтичних добавок має обов'язково контролюватись спеціальними органами [4].

Мета роботи

Аналіз асортименту дієтичних добавок сучасного фармацевтичного ринку України на основі лікарської рослинної сировини, що впливають на органи дихання.

Матеріали і методи дослідження

Матеріали дослідження: нормативно-законодавчі документи, джерела наукової літератури, інтернет-сайти аптек, прайс-листи щотижневика «Аптека», довідник «Компендіум-2019».

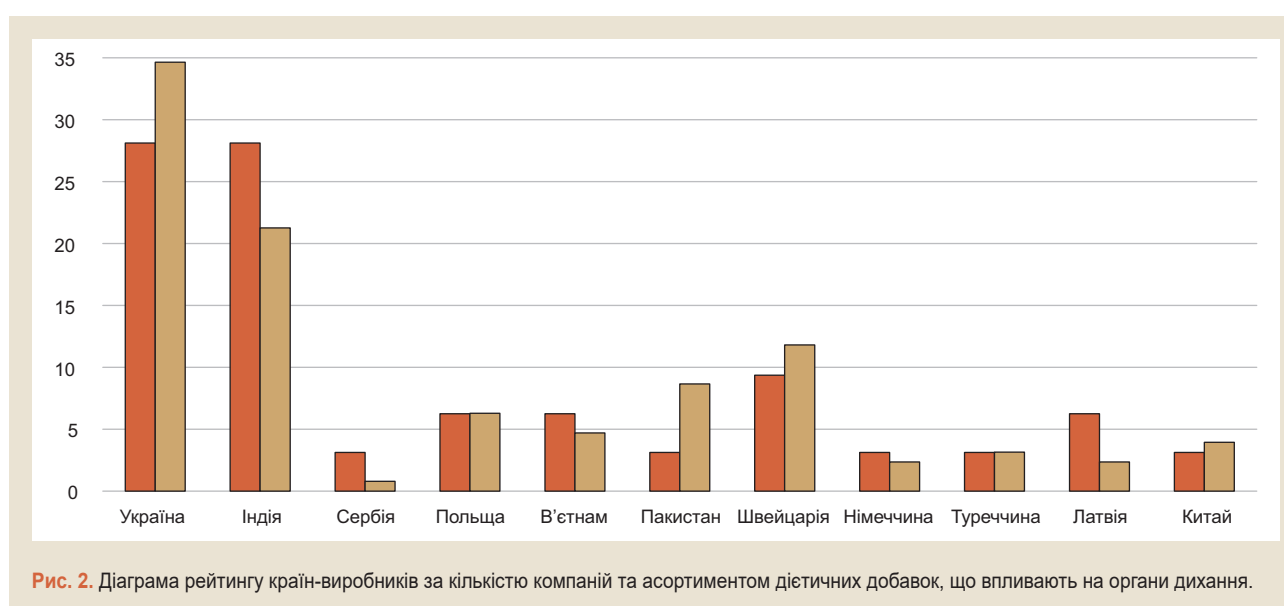
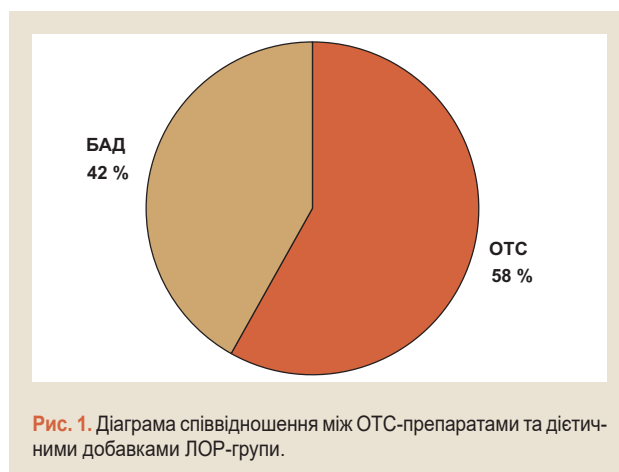
У роботі використали системно-аналітичний, математико-статистичний і порівняльний методи аналізу [2,5].

Результати та їх обговорення

Нині триває потужна конкуренція між дієтичними добавками та ОТС препаратами. Хоч хвиля популярності використання дієтичних добавок в Україні тільки наби-

рає обертів, тенденція росту та позитивного сприйняття цього виду препаратів захоплює ринок як зі погляду маркетингу, так і в аспекті довіри звичайного громадянина України. Інколи привертають увагу компанії, що постачають на фармацевтичний ринок України дійсно якісні дієтичні добавки, котрі виготовлені за сучасними стандартами. Прикладом такої компанії є швейцарська компанія Swiss Energy Pharma GmbH, яка має сертифікат BIO SUISSE, що підтверджує органічне походження продукції. У процесі виготовлення вони використовують тільки GMP і GLP – сертифіковані потужності, котрі відповідають суворим європейським потребам.

Протягом роботи проаналізували дієтичні добавки, що підтримують функцію органів дихання.

Таблиця 1. Рейтинг країн-виробників за кількістю компаній, дієтичних добавок, що впливають на органи дихання

№ п/п	Країна-виробник	За кількістю компаній		За асортиментом	
		Абсолютна кількість пропозицій, %	Відносна кількість пропозицій, %	Абсолютна кількість пропозицій, %	Відносна кількість пропозицій, %
1	Україна	9	28,12	44	34,65
2	Індія	9	28,12	27	21,26
3	Сербія	1	3,13	1	0,8
4	Польща	2	6,25	8	6,3
5	В'єтнам	2	6,25	6	4,7
6	Швейцарія	3	9,36	15	11,81
7	Німеччина	1	3,13	3	2,36
8	Туреччина	1	3,13	4	3,15
9	Латвія	2	6,25	3	2,36
10	Пакистан	1	3,13	11	8,66
11	Китай	1	3,13	5	3,95
Загалом		32	100	127	100

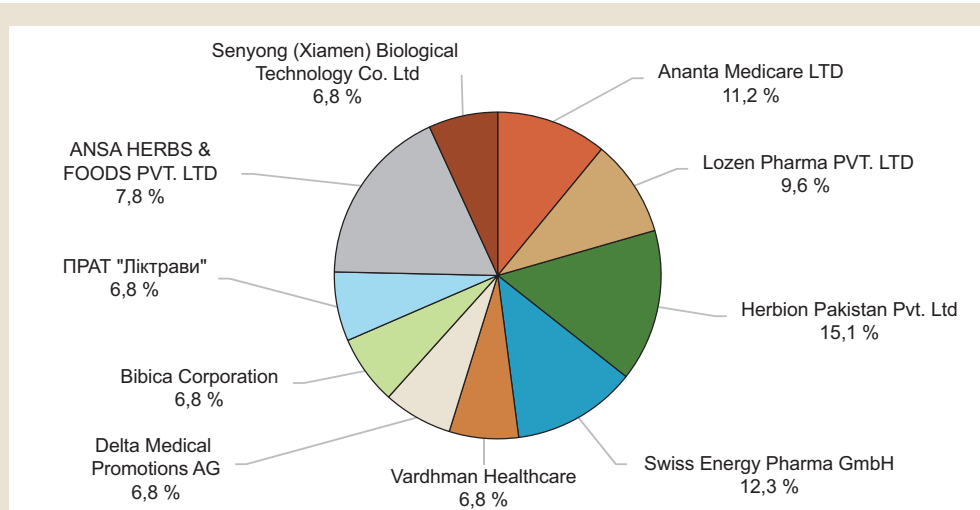

Рис. 3. Діаграма розподілу дієтичних добавок ЛОР групи 10 постачальників-лідерів.

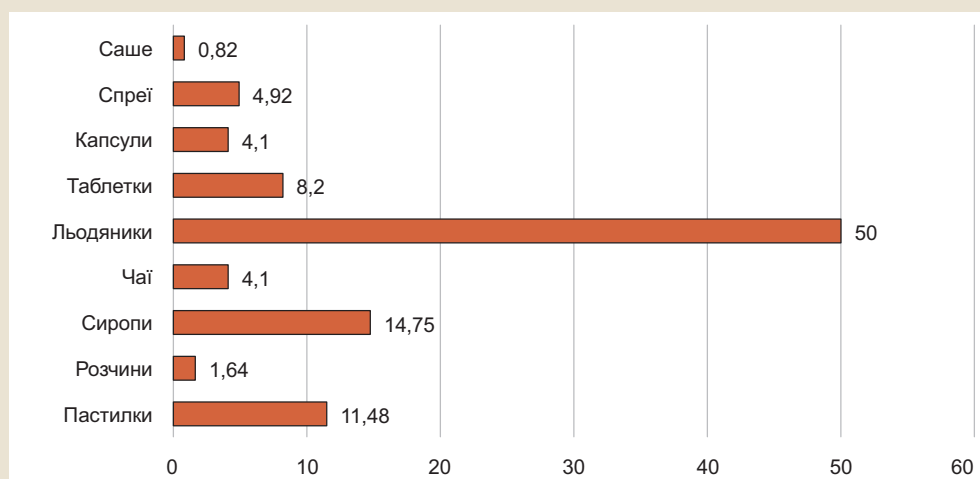

Рис. 4. Діаграма розподілу асортименту дієтичних добавок ЛОР групи за лікарською формою (%).

Беручи до уваги велику кількість ОТС-препаратів ЛОР групи, на першому етапі роботи проаналізували інформаційний масив співвідношення ОТС-препаратів і дієтичних добавок на фармацевтичному ринку України (станом на 2019 рік). Результати показали, що першість належить ОТС препаратам – 58 %, а дієтичні добавки мають 42 % (рис. 1).

Наступний етап роботи – вивчення фірмової та асортиментної структури дієтичних добавок групи, що досліджували. Результати показали: на фармацевтичний ринок України такі товари надходять від 32 фармацевтичних компаній з 11 країн світу. Враховуючи кількість фірм-виробників та асортимент дієтичних добавок, що надходять на фармацевтичний ринок України, встановили рейтинг кожної країни окремо (табл. 1).

У результаті визначили, що перше місце в рейтингу країн-виробників за кількістю компаній посідають Індія та Україна – по 28,12 %. На другому місці – Швейцарія – 9,37%. Аналіз рейтингу країн-виробників за асортиментом дієтичних добавок, які використовують для лікування захворювань органів дихання, показав: перше місце посідає Індія (34,65 %), на другому – Україна (21,26 %), на третьому місці – Швейцарія (11,81 %) (рис. 2).

Контроль оптимального балансу інгредієнтів, що необхідні для організму, – основна вимога до дієтичних добавок, які виготовляються в таких розвинених країнах, як Швейцарія, Болгарія, Польща, Німеччина, США.

Аналіз іноземних компаній виробників дав змогу оцінити 10 позицій-лідерів за асортиментом товарів цієї групи (рис. 3). Визначили трійку лідерів: Ansa herbs & foods Pvt. Ltd – 17,8 %, Herbion Pakistan Pvt. Ltd. – 15,1 %, Swiss Energy Pharma GmbH – 12,3 % (рис. 3).

Особливості введення в організм і форми випуску допомагають виробникам найбільш вдало вирішити питання щодо зручного застосування та кращого досягнення терапевтичного ефекту. Дослідження цього сегмента ринку за лікарською формою вказало на гетерогенність товарів. Так, аналізована група дієтичних добавок представлена 9 лікарськими формами, більшість – льодяники (50 %) (рис. 4).

Особливої уваги заслуговують льодяники від фармацевтичної компанії Swiss Energy Pharma GmbH, які відрізняються оригінальністю рослинного складу, бо містять 20 альпійських трав (*Glycyrrhiza glabra L.*, *Rubus fruticosus L.*, *Mentha x piperita L.*, *Malva silvestris L.* тощо).

Висновки

1. Дієтичні добавки, які впливають на органи дихання, представлені чималою кількістю фармацевтичних компаній, країнами-лідерами є Україна та Індія, а за асортиментом – Україна.

2. Серед лікарських форм в асортименті дієтичних добавок для лікування органів дихання більшість становлять льодяники (50 %).

3. У фірмовій структурі національного ринку іноземні виробники лідирують: Ansa herbs & foods Pvt. Ltd – 17,8 %, Herbion Pakistan Pvt. Ltd. – 15,1 %, Swiss Energy Pharma GmbH – 12,3 %.

Конфлікт інтересів: відсутній.

Conflicts of interest: authors have no conflict of interest to declare.

Відомості про авторів:

Гоцуля А. С., канд. фарм. наук, доцент каф. природничих дисциплін для іноземних студентів та токсикологічної хімії, Запорізький державний медичний університет, Україна.

Міколасюк О. О., фахівець з розширення ринку збуту (бренд-менеджер), ТОВ «МЕДХАУЗ СВІС ГМБХ», м. Дніпро, Україна.

Британова Т. С., канд. фарм. наук, асистент каф. управління та економіки фармації, медичного та фармацевтичного права, Запорізький державний медичний університет, Україна.

Книш Є. Г., д-р фарм. наук, професор, зав. каф. управління та економіки фармації, медичного і фармацевтичного права, Запорізький державний медичний університет, Україна.

Сведения об авторах:

Гоцуля А. С., канд. фарм. наук, доцент каф. естественных дисциплин для иностранных студентов и токсикологической химии, Запорожский государственный медицинский университет, Украина.

Миколасюк А. А., специалист по расширению рынка сбыта (бренд-менеджер) ООО «МЕДХАУЗ СВІС ГМБХ», г. Дніпро, Украина.

Британова Т. С., канд. фарм. наук, ассистент каф. управления и экономики фармации, медицинского та фармацевтического права, Запорожский государственный медицинский университет, Украина.

Кныш Е. Г., д-р фарм. наук, профессор, зав. каф. управления и экономики фармации, медицинского и фармацевтического права, Запорожский государственный медицинский университет, Украина.

Information about authors:

Hotsulia A. S., PhD, Associate Professor of the Department of Natural Sciences for Foreign Students and Toxicological Chemistry, Zaporizhzhia State Medical University, Ukraine.

Mikolasiuk O. O., Market Extension Specialist (Brand-Manager), LLC "MEDHOUSE SWISS GMBH", Dnipro, Ukraine.

Brytanova T. S., PhD, Teaching Assistant of the Department of Management and Pharmacy Economics, Medical and Pharmaceutical Law, Zaporizhzhia State Medical University, Ukraine.

Knysh Ye. H., Dr. hab., Professor, Head of the Department of Management and Pharmacy Economics, Medical and Pharmaceutical Law, Zaporizhzhia State Medical University, Ukraine.

Список літератури

- [1] Сметаніна К. І., Рибак О. В. Фармацевтичні аспекти профілактичного використання біологічно активних добавок рослинного походження. *Запорожский медицинский журнал*. 2011. Том 13. № 4. С. 72-75.
- [2] Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів : Закон України від 06.08.2019 р. № 771/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-вр>
- [3] Про затвердження Тимчасового порядку проведення державної санітарно-гігієнічної експертизи : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 09.10.2000 р. № 247. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ed_2000_10_09/reg5195.html
- [4] Гоцуля Т. С., Самко А. В., Галиця В. В. Дієтичні добавки у фармації. *Запорожский медицинский журнал*. 2011. Том 13. № 2. С. 33-37.
- [5] Компендиум. Лекарственные препараты. URL: <http://compendium.com.ua>

References

- [1] Smetanina, K. I., Rybak, O. V. (2011). Farmatsevtichni aspekty profilaktychno vykorystannia biolohichno aktyvnykh dobavok roslynnoho pokhodzhennia [Pharmaceutical aspects of prophylactic use of plant-based biologically active substances]. *Zaporozhye medical journal*. 13(4), 72-75. [in Ukrainian].
- [2] (2019). *Pro osnovni pryntsypy ta vymohy do bezpechnosti ta yakosti kharchovykh produktiv: Zakon Ukrainy vid 06.08.2019 roku №771/97-VR*. [On basic principles and requirements for food safety and quality: Law of Ukraine from August 6, 2019 №771/97-VR]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-вр> [in Ukrainian].
- [3] (2000). *Pro zatverdzhennia Tymchasovoho poriadku provedennia derzhavnoi sanitarno-hihienichnoi ekspertyzy: nakaz Ministerstva okhorony zdorovia Ukrainy vid 09.10.2000 roku №247*. [On approval of the Temporary arrangement of sanitary and hygienical expertise: order of the Ministry of Health of Ukraine from October 9, 2000 №247]. Retrieved from http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ed_2000_10_09/reg5195.html [in Ukrainian].
- [4] Hotsulia, T. S., Samko, A. V., & Halytsia V. V. (2011). Dietychni dobavky u farmatsii. [Dietary supplements in pharmacy]. *Zaporozhye medical journal*. 13(2), 72-75. [in Ukrainian].
- [5] Compendium. Lekarstvennye preparaty. [Compendium. Medicines]. Retrieved from <http://compendium.com.ua> [in Russian].